

శతకాలు

భక్తి,జ్ఞాన,నీతి

వైరాగ్య పుష్ప గుచ్ఛము -అను రామచంద్ర శతకము

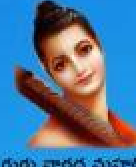

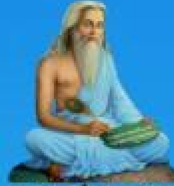
సదాశివ సమారంభాం

గురు దక్షిణామూర్తి

గురు వేదవ్యాస మహర్షి

గురు శుక మహర్షి

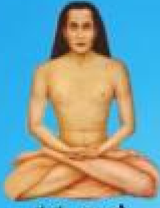

గురు నారద మహర్షి

గురు వాల్మీకి మహర్షి

గురు శ్రీకృష్ణ

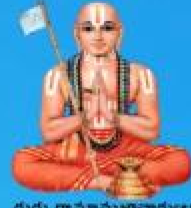
శంకరాచార్య మధ్యమాం

గురు దత్తాత్రేయ

గురు బాబాజీ

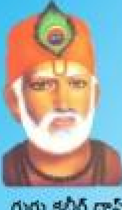

గురు గౌతమ బుద్ధ

గురు ఆదిశంకరాచార్య

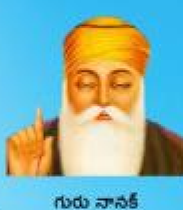

గురు రామానుజాచార్యులు

గురు జ్ఞానేశ్వర్

గురు రవిదాస్

గురు కబీర్ దాస్

గురు చైతన్య మహా ప్రభువు

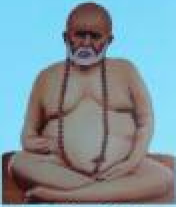

గురు నానక్

గురు రాఘవేంద్ర స్వామి

గురు వీరబ్రహ్మేంద్ర స్వామి

యోగి వేమన

అస్మదాచార్య పర్యంతాం

గురు త్రైలింగ స్వామి

గురు లాహిరి మహాశయ

గురు రామకృష్ణ పరమహంస, అమ్మ శారదాదేవి

గురు వివేకానంద

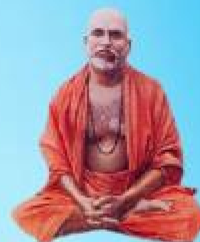

గురు సాయి బాబా

గురు అరబిందో

గురు రమణ మహర్షి

గురు యోగానంద

గురు భక్తివేదాంత ప్రభుపాద

గురు మళయాళస్వామి

గురు విద్యాప్రకాశానందగిరి

గురు చంద్రశేఖర పరమాచార్య

వందే గురుపరంపరాం..

నన్ను "నేను" తెలుసుకోవటానికి

నన్ను "నేను" మార్చుకోవటానికి

"నేను" గా ఉండటానికి

మరియు అత్యుత్తమ జీవన విధానానికి

కావలసిన భక్తి,జ్ఞాన,కర్మ,ధర్మ సమాచారం ఒకేచోట తెలుగులో ఉచితంగా!

సాధారణంగా వేదాంతం తెలుసుకోవాలనే కోరిక వుంటుంది, కాని గ్రంధాలు అందుబాటులో లేవు. ఇంకొకరి దగ్గర గ్రంధాలు వుంటాయి, కాని జిజ్ఞాసువులకి ఎక్కడ ఉన్నవో తెలియదు. అలాగే కొన్ని లైబ్రరీ లో కొన్ని రకాల పుస్తకాలు మాత్రమే లభ్యం అవుతున్నాయి, అంతేగాక విలువైన గ్రంధాలు సరైన సంరక్షణ లేక కనుమరుగైపోతున్నాయి, కనుక మన అందరి కోసం భారత ప్రభుత్వం పురాతన ఆధ్యాత్మిక గ్రంధాలను సంరక్షించే నిమిత్తం ఎంతో శ్రమతో కంప్యూటరీకరణ ద్వారా ఒక చోట చేర్చుతూ ఆన్ లైన్ చేయటం జరిగింది. ఇటువంటి విలువైన జ్ఞాన సంపదను మరింత సులభంగా అందుబాటులోకి తీసుకురావటానికి సాయి రామ్ సేవక బృందం ఉడతా భక్తి గా ఇప్పటివరకి దాదాపు **5000** పుస్తకాలను వివిధ వర్గాలుగా విభజించి PDF(eBOOK) రూపంలో ఆన్ లైన్ లో ఉచితంగా అందించటం జరిగింది. కనుక ప్రతి ఒక్కరు ఈ సదవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోగలరు. ఇందుకు సహాయం అందించిన భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్(డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా http://www.new.dli.ernet.in), ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్(https://archive.org), గూగుల్ వెబ్ సైట్(https://www.google.co.in), మైక్రోసాఫ్ట్ వెబ్ సైట్(http://www.microsoft.com) కు మేము ఋణపడివున్నాము.అలాగే ఇటువంటి బృహత్తర కార్యక్రమానికి పెద్ద మొత్తం లో గ్రంధాలను అందించిన తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానమునకు కూడా మనం ఋణపడివున్నాము. సాయి రామ్ సేవక బృందం కోరుకొనేది ఒక్కటే, ప్రతి ఇల్లు ఆధ్యాత్మిక జ్ఞాన గ్రంధాలతో నిండిపోవాలన్నదే మా కోరిక.

ఈ గ్రంధాలను ఉచితంగా ఆన్ లైన్ లో చదువుటకు, దిగుమతి(డౌన్లోడ్) చేసుకొనుటకు గల మార్గాలు:

1) భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్: http://www.new.dli.ernet.in లేక http://www.dli.ernet.in
2) సాయి రామ్ వెబ్ సైట్: http://www.sairealattitudemanagement.org
3) సాయి రామ్ గూగుల్ సైట్: https://sites.google.com/site/sairealattitudemanagement
4) ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్: https://archive.org/details/SaiRealAttitudeManagement

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞం పై గల సలహాలు,సూచనలకు సేవక బృందాన్ని సంప్రదించుటకు: sairealattitudemgt@gmail.com

సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సమాచారం: https://www.facebook.com/SaiRealAttitudeManagement

సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సంబంద వీడియోలు: https://www.youtube.com/user/sairealattitudemgt

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞంలో ప్రతి ఒక్కరు పాల్గొని, ఈ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకొని,మీరు సంతృప్తులైతే మరొక సాధకునికి, జిజ్ఞాసువులకు మార్గం చూపించగలరని ఆశిస్తున్నాము. మీరు చదువుకోవటంలో ఏమైనా ఇబ్బంది కలిగితే సేవక బృందంను సంప్రదించగలరు. ఒకవేళ మా సేవలో ఏమైన పొరపాటు వస్తే మన్నించగలరు.

ఈ గ్రంధపు భారత ప్రభుత్వ డిజిటల్ లైబ్రరీ గుర్తింపు సంఖ్య: 2020050016709

గమనిక: భక్తి,జ్ఞాన ప్రచారార్ధం **ఉచితంగా eBook** రూపంలో భారత ప్రభుత్వపు సహాయంతో ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ గ్రంధముపై వ్యాపార,ముద్రణ హక్కులు రచయిత,పబ్లిషర్స్ కి గలవు, కనుక వారిని సంప్రదించగలరని మనవి చేసుకొంటున్నాము.

Sai**R**eal**A**ttitude**M**anagement(SAI RAM) - సాయి నిజ వ్యక్తిత్వ నిర్వహణ(సాయి రామ్)

* సర్వం శ్రీ సాయినాధ పాద సమర్పణమస్తు *

భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్ - డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా

http://www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India: Inc ×

www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India

Hosted by: Indian Institute of Science, Bangalore in co-operation with CMU, IIIT-H, NSF, ERNET and MCIT for the Govt. of India and 21 major participating centres.

Home | Vision | Mission | Goals | Benefits | Content Selection | Current Status | People | Funding | Copyright Policy | FAQ | RFP

Books Journals Newspapers Palm-Leaves (Manuscripts)

Title: Ramayanam
Author:
Year: to
Subject: Any Subject
Language: Telugu
Scanning Centre: Any Centre
Clear | Search

Presentations and Report
Statistics Report
Status Report
Feedback | Suggestions | Problems | Missing links or Books

Click here for PDF collection
DLI MIRROR at IUCAA Data Center PUNE

DLI

For the first time in history, the Digital Library of India is digitizing all the significant works of Mankind.

Click Here to know More about DLI New!

Books	Journals	Newspapers	Manuscripts
Rashtrapati Bhavan CMU-Books Sanskrit TTD,Tirupathi Kerala Sahitya Akademi	INSA	Times of India Indian Express The Hindu Deccan Herald Eenadu Vaartha	Tamil Heritage Foundation AnnaUniversity NEW!

Title Beginning with.

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

Author's Last Name

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

Year

1850-1900 | 1901-1910 | 1911-1920 | 1921-1930 | 1931-1940 | 1941-1950 | 1951-

Subject

Astrophysics | Biology | Chemistry | Education | Law | Mathematics | Mythology | Religion | For more subjects...

Language

Sanskrit | English | Bengali | Hindi | Kannada | Marathi | Tamil | Telugu | Urdu

అతి విశిష్టం ఈ దానం!

స్వామి వివేకానంద

"దానాలలోకెల్లా ఆధ్యాత్మిక విద్యాదానం చాలా శ్రేష్ఠమైంది! దాని తరువాతిది లౌకిక జ్ఞానదానం, ప్రాణదానం, అన్నదానం" అని వ్యాసమహర్షి చెప్పారు.

మన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం భారతదేశ హద్దులలో నిలిచి పోకూడదు. లోకమంతటినీ ఆవరించాలి! ఇలా లోకవ్యాప్తమైన ధర్మప్రచారాన్ని మన పూర్వులు చేశారు. హైందవ వేదాంతం ఎన్నడూ ఈ దేశం దాటి పోలేదని చెప్పేవారూ, మతప్రచారార్థం తొలిసారిగా, పరదేశాలకు వెళ్ళిన సన్యాసిని నేనే అని చెప్పేవారూ, తమ జాతిచరిత్ర నెరుగని వారే! ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి. అవసరమైనప్పుడల్లా, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానప్రవాహం వెల్లువలా లోకాన్ని ముంచెత్తుతూ వచ్చింది.

రాజకీయ ప్రచారాన్ని రణగొణధ్వనులతో, యోధులతో సాగించవచ్చు. అగ్నిని కురిపించి, కత్తిని ఝళిపించి, లౌకిక జ్ఞానాన్నీ, సంఘనిర్మాణ విజ్ఞానాన్నీ విరివిగా ప్రచారం చేయవచ్చు. కానీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానదానం కళ్ళకు కనిపించకుండా, చెవులకు వినిపించకుండా కురుస్తూ, రోజా పువ్వుల రాసుల్ని వికసింపజేసే మంచులాగా నిశ్శబ్దంగా జరగవలసి ఉంది. భారతదేశం నిరాడంబరంగా, లోకానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ వచ్చిన దానమిదే!

మిత్రులారా! నేను అవలంబించే విధానాన్ని తెలియజేస్తాను వినండి. భారతదేశంలోనూ, ఇతర దేశాల్లోనూ మన పారమార్థిక ధర్మాలను బోధించడానికి తగినవారుగా మన యువకుల్ని తయారు చేయడానికై భారతదేశంలో కొన్ని సంస్థలను నెలకొల్పాలి! ఇప్పుడు మనకు కావలసింది బలిష్ఠులు, జవసంపన్నులు, ఋజువర్తనులు, ఆత్మ విశ్వాసపరులు అయిన యువకులు. అలాంటి వారు నూరుమంది దొరికినా, ప్రపంచం పూర్తిగా పరివర్తన చెందగలుగుతుంది!!

ఇచ్ఛాశక్తి తక్కిన శక్తులన్నిటి కన్నా బలవత్తరమైంది. అది సాక్షాత్తూ భగవంతుని దగ్గరి నుండి వచ్చేదే కాబట్టి దాని ముందు తక్కినదంతా లొంగిపోవలసిందే. నిర్మలం, బలిష్ఠం అయిన 'ఇచ్ఛ' (సంకల్పం) సర్వశక్తిమంతమైంది. దానిలో మీకు విశ్వాసం లేదా? ఉంటే మీ మతంలోని మహోన్నత ధర్మాలను ప్రపంచానికి బోధించడానికై కంకణం కట్టుకోండి. ప్రపంచం ఆ ధర్మాల కోసమై ఎదురుచూస్తోంది. అనేక శతాబ్దాలుగా ప్రజలకు క్షుద్రసిద్ధాంతాలు నేర్పడం జరిగింది. వారు వ్యర్థులని ప్రపంచమంతటా బోధలు జరిగాయి. ఎన్నో శతాబ్దాల నుండి వారు ఈ బోధనల వల్ల భయభ్రాంతులై, పశుప్రాయులైపోతున్నారు. తాము ఆత్మస్వరూపులమనే మాటను వినడానికైనా వారెన్నడూ నోచుకోలేదు. "నీచాతినీచుడిలో కూడా ఆత్మ ఉంది. అది అమృతం, పరమ పవిత్రం, సర్వశక్తిమంతం, సర్వవ్యాపకమైనది" అని వారికి ఆత్మను గురించి చెప్పండి. వారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించండి. ❖

మూలం: శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ - ఫిబ్రవరి 2014

ఓమ్.

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణేనమః

వైరాగ్యపుష్పగుచ్ఛము

(అను రామచంద్రశతకము)

శ్రీసుభక్తుల కత్యంతోపయుక్తముగనుండు

ఉపనిషత్సారాంశయుక్తముగ

అగు కాపల్లి వాస్తవ్యులగు

"అనుభవవేదాంతప్రదర్శక"

చదువుల వీర్రాజు శర్మ విరచితము.

"కవిభూషణ-శతావధాని"

గోరుగంతు అచ్యుతసూర్యనారాయణశర్మగారిచే శోధితము.

వెల 0—6—0

వైరాగ్యపుష్పగుచ్ఛము.

సీ. శ్రీరామచంద్ర! నీవైరాగ్యబోధోప
    రతి, పుష్పగుచ్ఛసంతతులఁ గూర్చి
అర్పించెదను హార మధ్యాత్మపరమైన
    భక్తిభావనయుక్తి యుక్తముగను
కలవెన్నొ మాలికల్ గంధము సంపుగా
    వనము గ్రంథమును గనఁగఁ బోకు
తప్పొప్పు లనుట శాస్త్రజ్ఞులకే గాని
    జనుల కన్నియు సమంజసము గాదె!
గీ॥ హృదయమను, నాలవాలమం దిగురు లొత్తు
భక్తిలతలకు భూజంబు [illegible]
పూర్తిసేయుము రవికులపూర్ణచంద్ర!
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర! . 1

సీ. స్వశ్రేయసంబైన స్వర్గాదిభువనముల్
    లీల నెలకొన్న నాట్యశాల గాఁగ
కనులకు సంతోషజనకంబులౌ సూర్య
    చంద్రులు దీపికాచయము గాఁగ
శబ్దాదిగుణవిశిష్టంబైన యల పంచ
    భూతము ల్పాత్రలై ఖ్యాతిఁ దోఁప
మోహవిభ్రాంతులై మొదలు గన్నన లేక
    జీవకోటులు సభ్యులై వెలుంగ.
గీ. రాత్రిఁ బవలను తెరలచే రమ్యముగను
విశ్రుతంబుగఁ గప్పుచు విప్పుచుండి
నాటకమ్ముల నాడెదు బూటకముగ
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 2

సీ. శకటంబు దేహంబు చక్షురాద్యము లెన్ను
సర్వాహక్కుల యధిష్ఠాత వీవె
బండిఁ దోలుటకు నేర్పరచిన జీవుండ
బండివాడని సంజ్ఞ ప్రకట మయ్యె
వృషభంబులన దల్చు వృత్తియన్ కొరడాకు
బుద్ధి త్రాటినిఁ గట్టి సిద్ధపరచి
విషయమదోన్మత్త వృషభంబులను పూన్చి
కైవల్యపురిని సౌఖ్యముగఁ దింపు

గీ. మంటినయ్యయ్యొ యెల్లు నన్నంధుఁ జేసి
మోహగర్తంబులోఁ గూల్చి మూర్ఛరించె
అండఁ జేర్పుము నీవె యీ బండిఁదోలి
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 3.

సీ. ఎందుకు జగతిలో నీ ట్లుద్భవం బన్న
మరణమే కారణం బని వచింత్రు
మరణనిదాన మే మని ప్రశ్న వేయంగ
పుట్టుకయే దీని పూర్వమంత్రు
అన్యోన్య మాశ్రయంబై యిట్లు తగులుచు
భావ మయ్యె నవినాభావ మగుచు
తగవు తీరద యంతు దరి లేని జలధియై
కర్మవాసనలు పై గ్రమ్మె నిట్లు.

గీ. చిత్రమైనట్టి తగవులోఁ జిక్కినాడ
తగవులను దీర్చుటకు నీవె తగినవాఁడ
వనుచు వేడితి రక్షించు మవనిజేశ
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 4.

సీ. పదునాల్గు జగము లాభాసగా సృజియించి
వ్యాపకకళరూపుఁ జూపు నెవఁడొ
స్వప్నవిలాసము లసత్యంబుగాఁ దోఁచ
బ్రకృతి నధిష్ఠించు సుకృతు డెవఁడొ
యెల్ల జీవుల నిండి యెచ్చటఁ గనుఁగొన్న
జళురాదుల కందఁ జాలఁ డెవఁడొ
హృత్పద్మములలోన నిమిడి శోధనచేసి
సజ్జనాళినిఁ బ్రోవ సక్తు డెవఁడొ.

గీ. ఋషులు రమియింపఁ బ్రణవంబు ప్రిదులుకొనఁగ
గల్గెఁ గ్రీడార్థధాతువు క్రమముగాను
అదియె శ్రీరామ బ్రహ్మంబు నదియె నీవు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 5.

సీ. నే నజ్ఞుఁడ నటంచు ధ్యానించెదను మ్రొక్కి
ద్వైతభావముచేత తాతవలెను
సారూప్యమున సదా నారాణా యంచుఁ
బ్రజ్ఞచేఁ గొల్తు మత్ప్రిపిత యట్ల
సదసద్వివేకినై సాయుజ్యమును గాంచు
శివశక్తులట్ల నిశ్చింత నుందు
ఆద్యంతములు లేని యాదిద్వంద్వము పాదు
పుత్రపౌత్రులు లతాపత్రములును

గీ. వెలయుచున్నవి శాఖలు వృక్ష మొకటె
క్రిందు మీదని కొట్లాడి గుందనేల
మతము లన్నియు నీకు సమ్మతముగాదె
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 6.

సీ. మోక్షసౌధము నెక్క మొదటి సోపానంబు
సజ్జనసహవాససంశ్రయంబు
సహజసంతోషంబు సరిశమా రెండవ
యధిరోహణంబు బందు రార్యజనులు
తివిరి యాత్మానాత్మధీచర్చ సల్పుట
పరగ ద్వితీయసోపాన మరయ
శమము తురీయమా విమలాధిరోహిణి
యై యొప్పు మెట్లు సమాప్తి యగును.
గీ. అదియె మోక్షంబు కైవల్య మనఁగ నదియె
నీదు భక్తుల కన్నియు నిహితముగను
గల్గు నవలీలగాఁగ త్వత్కరుణఁ జేసి
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 7.
సీ. తలనొప్పి చెవిపోటు తనువుగో వడబాయు
బడివేటు నుష్ణ మూపైని తీపు
దంతము ల్సలుపంగ బంతగించిన యట్లు
పనులు సేయక పండ్లు యునికిపోటు
గాఢంబుగా వృశ్చికాదిదష్టముఁ గల్గ
కెరవి దొర్లుచుఁ బాట తిరుఁగులాట
కాలు బెణ్కులు చురుక్కని కరల్ కరలంచు
పాదము గ్గదలింపఁ బ్రాణపోక.
గీ. చక్షువుల బాధ వ్రణములు సలుపు వేధ
యెన్నియో కోట్లు వ్యాధుల నిహములోన
పాతకుల శిక్షకై యిట్లు ధాత సేసె
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!.

సీ. దర్పణంబున బింబమర్పించు పగిదిని
కలలోన మాయాజగంబుఁ జూపి
తెలివి గల్గిన తోడ ధీరుఁడై కల్లగాఁ
దలఁచి తానొక్కఁడై వెలయునట్లు
అజ్ఞానమున మోహ మావరింపఁగఁ జేసి
భువనము ప్రత్యక్షముగను జూపి
స్వస్వరూపజ్ఞాన భానూదయంబైన
బ్రహ్మాస్మి యను బ్రహ్మభావ మొంది.

గీ. యేల యిట్లాడుచుండుట బాలలీల
ఆట లన్నియు మాకు ప్రాణాంతి మయ్యె
సేద దీర్చుచు మమ్ము రక్షించవయ్య
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 9.

సీ. దృశ్యరహితముగా దృష్టినిల్పిన యోగి
బ్రహ్మతారాంతరంబై వెలుంగు
యత్నంబు లేక ప్రాణాయామసంసిద్ధి
తరియింప శిఖిరూపతను వెలుంగు
యెపని చిత్తము వేరె యవలంబరహితమై
తారకజ్యోతిసంధాన మగును
హఠయోగ మిసుమంత యభ్యాస మెఱుగక
పరమందు బ్రహ్మభావమున నుండు.

గీ. అట్టి సిద్ధులునొక్క పర్యాయమున నె
గల్గు నిను ధ్యాన మొనరింపఁ గలుషహరణ
నీదు నామంబునకు సరి లేదు భళిర!
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 10.

సీ. అగ్ని నిరింధనం బైన జ్వాల కృశించి
స్వస్థానమున లయం బందినట్లు
నీరమ్ము లేక జంబీరభూరుహ మెండి
నెడరూపమున బొట్టు విడచినట్లు
తైల మింకినవత్తి దగ్ధమై మొదలంట
దిగ గాలి ప్రేమినయే మిగిలినట్లు
జీవుముద్ధతగతి బోవంగఁ గాయంబు
స్పందన హీనమై గుందినట్లు.

గీ. వృత్తి యాంతరమైన దుర్వృత్తు లడఁగి
ప్రాజ్ఞుతోఁ గూడి చిరాత్రిపబ్రహ్మ మందుఁ
గలసి ఫలలబ్ధి లేకుండు గాదె యవల
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 11.

సీ. అస్తిభాత్యాదుల వ్యాప్తిసేయుచు నాత్మ
విశ్వనామంబున వెలసినాడ
స్వచ్ఛందముగ సూక్ష్మ జగములు గల్పించి
స్వప్రకాశుఁడనైతి స్వప్నమునను
ఆనందమయకోశమందు రారాజునై
అజ్ఞానమునునుంటి బ్రాజ్ఞుఁ డగుచు
నీయంతవాఁడవు నీవైతె నాకేమి
యెవరంతవారలై తిరుగఁగలము.

గీ. ఇను మడుపస్కాంతసన్నిధి నెదిరినట్లు
లక్షణము వీడి తత్త్వకలక్ష్యమునను
జేరి నాడను నీవేమి సేయగలవు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 12.

సీ. మోహాబ్ధినుండి నిర్ముక్తుండనై యాత్మ
జ్ఞానినై వర్తింపఁ గాంక్ష కలదు
శాస్త్రము లభ్యసించి సద్యశోవ్యాప్తిచే
గణన కెక్కఁగ నాకుఁ గాంక్ష కలదు
గుహ్యేంద్రియాదిదుర్గుణములు నరికట్టి
కవుల మెప్పుగ్రహించు కాంక్ష కలదు
'దాత గుణవ్రాత ధన్యుండాహా!' యని
ఖ్యాతిఁ బడయుటకై కాంక్షఁ గలదు.

గీ. గాని మనసను సరసిని గామ మనెడు
మొసలి వసియించి సద్వృత్తి మెసవుచుండె
నిన్ను స్మరియింపఁ దద్గ్రాహనిధన మగును
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 13.

సీ. ధనశబ్దమును విన్న మనము తల్లడమంది
గిరగిరమని చుట్టి తిరిగి పోవు
కాంతలఁ గనుఁగొన్న కలవాక్కులనువిన్న
యొడలెరుంగక తెల్వి సడలుకొనును
రుచియగు భక్ష్యముల్ రూఢి జిహ్వకు నంట
నెరమ్రింగు సర్పంబు కరిణిఁ గూల్చు
తృష్ణచే చక్రిసందీప్తి నశింపంగ
మొగము వెల్వెల బారి ముకుళ మగును.

గీ. మిగుల యెండిన కారపు మిరపకాయ
కొట్టులో నుండఁగా దగ్గకుండు టెట్లు?
వస్తుసంసర్గమున దోషవంతుఁ డగును
రమణగుణసాంద్ర రఘుకులరామచంద్ర. 14.

సీ. జీవరూపప్రాణి శిశువు నేత్రమునందు
నాశ్రయింతురు రుద్రుఁడాదిగాను
జీరలు రుద్రుఁడు నీరము పర్జన్యుఁ
డాదిత్యుఁడగును గ్రుడ్డిగ్రనలుపు
శ్వేతవర్ణము వజ్రి పృథివి యధోభాగ
మంతరిక్షము చక్షు వగును పైని
అక్షిపూరుషుఁ డీత డధ్యాత్ముఁ డనియును
రధిదైవతము సూర్యుఁ డతడె యితఁడు.

గీ. దారమొక్కటె మణులు వేర్వేరనుంగు
నట్టు లాంతరయామివై వ్యక్తపడక
త్రోయుచుందువు పుత్తళి త్రోయమునను
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 15.

సీ. భర్తయం దభిలాష పరమార్థమునను గా
దతనిపై ప్రేమ స్వాత్మార్థ మగును
తండ్రిపైస్థిరమైన తనయు సౌహార్ద్రంబు
నతనికై కాదు స్వాత్మార్థ మగును
ధనము నిక్షేపించి దర్శించుచుండుట
ధనముకై కాదు స్వాత్మార్థ మగును
తనవారిక్షేమంబు తనకోరకే గాని
తెవులదు తనదు బంధువులపైని.

గీ. ఆత్మసుఖమునకై జగంబమరియుండె
భవ్యమైనది యాత్మ ద్రష్టవ్య మదియె
తనకు శ్రోతవ్య మదియె మంతవ్య మదియె
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 16.

సీ. బలమైన రోగాదిపటలము ల్సర్వదా
పీడించుచున్నవి విగ్రహమును
కామాదిశత్రువర్గములు చిత్తమునందు
వేధించుచున్నవి పెక్కుగతుల
ధనదారపుత్రికత్రియమైన సంకెళ్ళు
కుంటివానిగఁ జేసి కూలఁద్రోసె
ఇక్కట్లు తప్పించు టెట్లో యని తపించఁ
గాలుఁడు దినసము గ్రాస సేయు.

గీ. మొఱ్ఱ విన విధియేమి యేమో యంటచు
నేడము చేసిన విపత్తునాఁకడలిపాన్ప!?
అఱవఁగా లేను గొంతుక మొఱముపోయె
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 17

సీ. పంచేంద్రియంబులు బలుతైన హోతలు
యజ్ఞవాటిక దేహ మండ్రు బుధులు
హృద్వేదికయె యగ్ని వృద్ధిఁజెందు తలంపు
కామాగ్ని కీలలు గ్రమ్ముకొనును
శబ్దాదివిషయకామ్యముల ధారలు కల్గి
బలమైన మంటలు ప్రబలుకొనును
వాసనేంధనముల వ్రాతచేఁ బలుమారు
జీవయాజకతను జేయబడును.

గీ. అజ్ఞుఁడోనరించు నిమ్మహాయజ్ఞఫలము
నరకసామ్రాజ్యమేయగు నధికముగను
దుఃఖపాలనమగ్నుఁడై తూఁగుచుండు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 18.

సీ. తండ్రి మృత్యువు నొందె తాత గతించెను
మాత గూలెను పితామహుండు గుండె
ప్రపితామహుండును బంచత్వము వహించె
వీథిలో మడిసిరి వృద్ధజనము
పరిపాలనము సేయఁ బ్రభువు నంతము నొందె
మందిరంబులుఁ గొన్ని మార్పుచెందె
దినదినంబున శక్తి దిగజారి ప్రాణోత్క్ర
మణమునకై వేచి మసలుచుంటి.

గీ. ఒక్కరొక్కరె శకటంబు నెక్కినట్లు
పెద్దలందరు దివికేగ వెనుక నేను
పయనమై సిద్ధముగనుంటిఁ బ్రతిదినంబు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 19.

సీ. సరసి నాచ్ఛాదించు శైవాలజాలంబు
నిబిడమై యుణ్ణైన నిలువఁబోదు
అటువలెనే మాయ యావరించి గ్రహించు
నపరాభిముఖుఁడగు బ్రాజ్ఞునైన
తద్ధేతువున ఋషుల్ సద్ధేతుకంబైన
వృత్తి వీడరు బ్రహ్మవేత్తలగుచు
విడచియుంచిన నాచు నహముఁజుట్టినయటు
లావరించును మాయ యనవరతము

గీ. కాన నన్నెన్నఁడైన నజ్ఞానమునను
మున్గనీయక నీపదాంభోజయుగము
నుండి వీడ్కొనసేయక నుంచుమెపుడు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 20.

సీ. అశ్వత్థబీజంబు నగు మహాబిందువే
"రూప మేర్పడనట్టి రూప మయ్యె
స్వరము ప్రాణము బిందుసంయుక్త మగుచును
'రా'యను బీజాక్షరంబు నయ్యె
మరలఁ బ్రకృతి మారి మాయాస్వరూపమై
"మా"యను బీజసంభవము నయ్యె
రాజితంబౌ రామబీజద్వయంబు నై
శ్రీకారమున శక్తిశివులు నయ్యె
గీ. నీలలోహితశక్తి సమ్మేళనంబు
రామమంత్రంబు వాల్మీకిసంస్తుతంబు
నీదు నామంబు శ్రుతిప్రతిపాదితంబు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 21.

సీ. పాదరసం బెప్డు పరుగిడుచుండును
మనసుగూడను దాని ననుసరించు
మరణమూర్ఛాదులు హరియించు రసమును
శోధించి యొసగిన శుభముఁగల్గు
మానసశుద్ధిచే మహిమలు సిద్ధించు
నాకాశగమనాణిమాదికంబు
భక్తి గల్గును జ్ఞానపథికుఁడై విహరించి
ముక్తి గాంచు విదేహముక్తుఁ డగుచు.
గీ. సకలసిద్ధులు శ్రీరామసంస్మరణకతన
గల్గు నవలీల భక్తుల కౌషధంబు
శుద్ధిచేయుము చిత్తము సిద్ధచరిత
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 22.

సీ. ఇలఁ గల దేశముల్ తిలఘాతకుని శాల
భవనము నాశనము సంభ్రమణచయము
కండ్లగతంబులు నైచి గానుఁగునకుఁ బూన్చి
త్రోలెడు దైవమే తైలకరుఁడు
తిలకర్షణము సేయు తెలుకలియెద్దను
జీవుఁడను బంధంబు చిత్తె మరయ
గానుఁగనఁగ దేహకంఠంబుపై నున్న
భారమైనట్టి సంసారభారము.
గీ. కండ్లు గంతలె యవివేకకారణంబు
తైలపిష్టంపు రుచులకుఁ దగులఁబడుచు
విడువ దీయెద్దు ఆటకు విడుపు లేదు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర! 23.

సీ. అధ్యస్తమగు వస్తువాభాస మగుఁ గాని
సత్య మెట్లగును వస్తుత్వ మెట్లు
జననము లేక నాశన మెట్లు సిద్ధించు
స్వప్నపదార్థవాస్తవము వలెను
ఉన్నదానికి నఘుం బుత్పత్తినష్టములు గాని
యెండమావుల నీర మున్ను కెట్లు
కావున వాసనాకార్యఫలంబులు
గల్గ వెప్పుడు నసత్కార్యమునకు.
గీ. మాటయే గాని ప్రారబ్ధ మనఁగ లేదు
అట్టి యెడ సంచితాగాము లెట్లు లోపు
కర్మ గోప్యము బహుళశ్రమో గహన మగును
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 24.

సీ. క్రోధగుణాగ్నిచే రుధిరరేఖలుఁ గ్రమ్మి
యెఱ్ఱబారుచు నుండు బెఱ్ఱబిగిసి
గ్రుడ్లగూబ ముఖంబు రూపుఁ జూపుచు గ్రుడ్లు
ద్రిప్పుచు నలుదెసల్ గప్పికొనును
అన్నము హితవు గాదారేయి నిద్దుర
లేక ఘుర్ఘురఘోషలీల నొందు
ఇతరవార్తలు శ్రుతంబేమాత్రమునుఁ గాక
వ్యాధిపీడితుండట్లు బాధ నొందు.

గీ. అట్టి క్రోధంబునకు కామ మనువుపడిన
కొండముచ్చుకు ముత్తైన కొరివైన
భాతి నుండును యెన్నెన్న బట్టుఁబడును
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 25.

సీ. ఇంద్రియంబులు మనం బేకముఁ జేసిన
బదునొకొండను సంఖ్య మదిని దోచు
అదియె యేకాదశియై యొప్పు నుపవాస
మనఁగ నాత్మసమీప మనుర సేత
వైరాగ్యతైలంబు వర్తి సద్భక్తితో
బోధపాత్రమునందు బూర్తి చేసి
జ్ఞప్తిదీపముఁ బెట్టి తృప్తిగా బహ్మప
లోకంబున ముక్తి రూఢియగును.

గీ. ఉప సమీపార్థమని శ్రుతి విపులముగను
జెప్పె యేకాదశీమర్మ ముప్పతిలఁగ
గాని శుష్కోపవాసంబు గాదు ధరణి
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 26.

సీ. కాఁకిమూఁకలు వల్లకాట మూఁగినరీతి
చిత్తాశ్రయంబైన వృత్తిచయము
తొండ యూసరవెల్లి తోయమై యున్నట్లు
వృత్తి పరిణతమై విషయ మగును
విషమును మించు దుర్విషయమస్యంబుచేఁ
జీవుఁ డున్మత్తుఁడై చిక్కునపుడు
అనురాగమను సూఁత నాను మఁగర్మచే
ఘటయంత్రభ్రమణంబు దిటవు నూను.
గీ. అఖిలఫలసంచయము నీశ్వరార్పణంబు
సేయఁ గ్రియలయందు 'నహ'మనుజిగురు డ్రుగ్గి
మొలకలెత్తక జీవన్ముక్తుఁ డగును
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 27.

సీ. బాల్యమందున తోఁటి బాలురతోఁ బాఱు
విద్యలే దని కుంది వెతలు చెందు
విద్యఁ గల్గిన మంచి యుద్యోగి యవుటకు
క[illegible]వరపాటునఁ బలువరించు
పెండ్లికై యీడైన పిల్ల నన్వేషించి
సంతుకై మ్రొక్కు ననంతరంబు
సంతతి గలుఁగంగ సంతృప్తి విరహమై
గొం[illegible]మ్మకోర్కెలఁ గూలియుండు.
గీ. లతలు మ్రాకులఁ బ్రాకి వ్రేలాడునట్లు
నీరుతోడిన కొలది బెల్లూరినట్లు
కోర్కె లిగురొత్తు వివిధమై కోట్లకొలది
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 28.

సీ. తలుపు తల్పని పిల్చి తలుపుఁ దీయుమటంచు
తలుపుఁ గ్రుద్దెదరు సందడి నహించి
యెవరు వారని యింటిజవరాలు ప్రశ్నించ
నెవరు లేరని పల్కి హెచ్చరించు
ప్రత్యుక్తి కనురూపప్రత్యయ మదుగంగ
నేను నేనని పల్కి నిలువఁ బదును
కులగోత్రనామము తెలియంగవచ్చియుంతుర
తలుపుఁ దీయకఁ గొంత తడవుసేయ.
గీ. అన్య మొక్కింత లేదు చిదాత్మ తక్క
యహము నామము రూపమ్ము లవలఁ గల్గె
ననెడు భావమె దీని రహస్యమండ్రు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 33.

సీ. మొదలు నడుమ తుది వదలియుంటివి పొంచి
యెచ్చట జూచుటో యెరుకపడదు
నామరూపగుణంబు లేమాత్రమును లేవు
యెట్లు లాహ్వానించు టెరుకపడదు
అవయవరహితుఁడవై యిట్లు వ్యాపింప
నెట్లుపాసించుటో యెరుకపడదు
యెల్లతావుల నిండి వృత్తులలోనుండ
నెట్లు నిన్పట్టుటో యెరుకపడదు
గీ. దొరకకుంటివి విమలమతులకునైన
అప్రమేయుఁడ వౌదు వోసుప్రసిద్ధ
భక్తహృత్పద్మముల నిన్ను బట్టవచ్చు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 34.

సీ. దూషించెదరు గాక దుర్మార్గు లగు జనుల్
వ్రణమందు నీఁగలు వ్రాలినట్లు
భూషించెదరు గాక పుణ్యాత్ము లిలఁ బుష్ప
మకరందమునుఁ గ్రోలు మధుప మట్లు
కాలేయకము వృథా కైకై యటంచును
మొఱఁగి ఛీ యన తోఁక ముడిచి పారు
నైసర్గికము మాన్ప నలువకైన వశంబె
దూషణాదులు వారితోఁడఁ బుట్టు
గీ. పరమమూర్ఖులతోఁడ సంభాషణంబు
కట్టె తెగఁగొట్టి పాములోన బెట్టినట్లు
తోఁచువారల వీడ్కొని తొలఁగవలయు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 35.

సీ. కర్మమునను ముక్తి కల్గదు కర్తృత్వ
మావహించును ముక్తి కది విరోధి
సంతానమున నైన సాధించగారాదు
ధ్యానాదికమునకు నది విరోధి
ధనము మోక్షద్వారమునకుఁ బ్రత్యూహమా
సదమలవిరతికి నది విరోధి
త్యాగమే మోక్షనిదానమై విలసిల్లు
త్యాగంబు వృత్తుల త్యాగమగును
గీ. నిశ్చితార్థులు సంన్యాస నియమశీలు
రగు యతీశ్వరు లాంతరగగనమందు
త్యాగులై కద బ్రహ్మతత్త్వంబుఁ గంద్రు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 36

సీ. సంకల్పనీడముల్ క్షణములోఁ గల్పించు
చిత్తశాఖికి రెండు విత్తనములు
తొలివిత్తనము ప్రాణముల స్పందనం బందు
కర్మమే యది జన్మ కారణంబు
భావరూపం బైన వాసనయే శిష్ట
బీజము దానితో ద్వితయమగును
చిత్తద్రుమంబున జీవుడధిష్టించి
మిగుల దుఃఖఫలంబు మెక్కుచుండు
గీ. చటులగతి గల్గుఁ జిత్తబీజద్వయంబు
నొకటి నొకటిని పెంపొనరుచుండు నెప్డు
రెంటిలో నొంటి గ్రహియించ జంట విడును
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 37.

సీ. నీయందు సద్భక్తి నిశ్చలం బై యున్న
ముక్తికాంత వరించు మోదమునను
కరుణకై ధర్మార్థ కామము లీక్షించి
ముకుళితకరముల మ్రోల నుండ్రు
బ్రహ్మేంద్రరుద్రాది ప్రముఖులు సర్వదా
కాపాడి సేవింతు రేపు మిగిలి
సర్వేశ్వరత్వాది సకలశక్తులు ప్రయ
త్నము లేక సిద్ధించుఁ దమకుఁ దామె
గీ. భక్తి మించిన పథము సంప్రాప్త మగునె?
స్మరణ మొదలిడి పూర్తి సమాధియగును
నీదు నామమె భక్తిసంపాదకంబు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 38.

సీ. "అ"యను వర్ణంబున నగు సంజ్ఞ సౌమిత్రి
విశ్వభావనుఁ డౌచు వెలయుచుండు
"ఉ"యను వర్ణంబున భయకంపములుఁ దోఁపు
శత్రుఘ్ను డను స్వతేజసఘనుండు
"మ"యను వర్ణంబున మాన్యుఁడు భరతుఁడు
ప్రాజ్ఞసంజ్ఞత ప్రభాభాసకుండు
అర్థమాత్రాత్మకుం డను సంజ్ఞతో నీవు
ప్రత్యగాత్మ తురీయభావమైతి.
గీ. "ఓ"మితి బ్రహ్మ ప్రణవంబు భూమ మయ్యె
ప్రణవలక్ష్యార్థ మన రామబ్రహ్మ మయ్యె
రూఢి నీమంత్ర మోంకారరూప మయ్యె
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 39.

సీ. పరమపతివ్రతల్ భార్యలిర్వురు నన్ను
విడచి వర్తింప రేవేళలైన
ఆశామహాదేవి యనుఁగు నిల్లాలు నే
నెంత దెచ్చిన మూల్గి యీసడించు
నాకు నసూయ ప్రాణప్రియురాలయ్యె
నిరుగన్న పొరుగన్న నేవగించు
తరుణు లిరుగడఁ జేరి యురిడిపుర్వులరీతి
గులగుల లోలోన దొలుచుచుండ్రు.
గీ. కంటఁ బడువారి మ్రోలను గరము మోడ్చి
సిగ్గులజ్జలు వీడ్కొన నేయు నాశ
కాయ మెల్లెడఁ గాల్చు నసూయకాంత
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 40.

సీ. కంజభవాండముల్ కందుకంబుల మాడ్కి
దిప్పుచు మాయానిర్లిప్తుఁ డెవఁడొ
పరఁగఁ గర్మజ్ఞానపక్షద్వయంబుచే
భక్తకోటి కెవండు ముక్తి నొసఁగు
తనదు నామాక్షరద్వయముచే దుస్తార్య
భవబంధము లెవండు పారఁదోలు
కర్మఫలాకాంక్ష గలిగించి మున్మున్న
గుడజిహ్వాన్యాయంబుఁ గూర్చు నెవఁడొ.
గీ. సత్యగుణవర్తి లోకైకచక్రవర్తి
ఇంద్రియాధీశ! భవనాశ! ఇందిరేశ!
అత్రికరధౌతవిమలపాదారవింద!
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 41.

సీ. గ్రహణాదిపర్వకాలమునందుఁ గోకోట్ల
దానంబు చేసిన దాని ఫలము
సకలనదులలోన సర్వకాలంబుల
స్నానంబు చేసిన దాని ఫలము
పదివేల వర్షము ల్సదమలకాశీప్ర
యాగాదివాసమహాఫలమ్ము
అశ్వమేధాదిమహాయజ్ఞములను శ్ర
ద్ధగ నాచరింపగా దాని ఫలము.
గీ. గల్గు ఫలసంచయంబుల గారణంబు
నీదు నామంబులోన నన్నియును నిమిడె
సకలసత్కర్మఫలములు సాధ్య మగును
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 42.

సీ. వృత్తి నిరోధించి దృష్టి నీపై నిల్పి
ఆసనసిద్ధుడై యాశ లుడిగి
గంగయొడ్డునను నిస్సంగుడై సమతతో
తైలధారవితానధ్యాత యగుచు
నిస్తరంగసముద్రనియతత్వమున మనః
పద్మమరందషట్పదము లీల
సద్యఃప్రసన్నత్వసత్కాంతు లీనెడు
యోగిభాగ్యంబున యునికిఁ గల్గి.
గీ. చంద్రికలలౌను గ్రోలుచు సాంద్రముగను
కన్ను లానందబాష్పము ల్గ్రిందుకొనెడు
ఆత్మసామ్రాజ్యభాగ్యంబు నందు టెపుడొ
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర! . 43.

సీ. విష్ణుసహస్రము ల్వేయిరెట్లు ఫలంబు
ఒకపరి నీనామ ముచ్చరింప
కొండంత కష్టముల్ గోరంతగా తగ్గు
నొకపరి నీనామ ముచ్చరింప
సకలవాసనలు తక్షణమున క్షయ మగు
నొకపరి నీనామ ముచ్చరింప
జ్ఞానవిజ్ఞానరత్నములుఁ బయల్పడు
నొకపరి నీనామ ముచ్చరింప.
గీ. మొట్టమొదలంట వృత్తి నిర్మూల మగును
'అహము బ్రహ్మాస్మి' యనెడు వాక్యార్థ మగును
నీదు నామమహిమ నెన్న నాదు వశమె
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 44.

సీ. తన పొట్టకై ప్రస్థమను నగు ధాన్యంబు
గాని సంపాదించుఁ గరిశలాది
త్రావుటకై యొక్క తవ్వెడు క్షీరము
ల్చాలు నైనను బెంచు నాలమంద
పర్యంకమున నర్ధభాగంబు తన సెజ్జ
యగునైన మంచము ల్మిగిల సంఖ్య
వసతికై యొక యిల్లు వాకిలి చాలును
గాని సౌధము లెన్నొ గట్టుకొనియె.
గీ. పరవిభూతుల కిటుల తాపత్రయంబు
పడుచు జలకీటకము నిటీసుకల గూలి
నటులఁ గూలును ముక్తిలే దేవాల నైన
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 45.

సీ. కరము విక్షేపించి పరువు నెట్టుట యద్భు
తంబని గొప్పగాఁ దలఁచబోకు
హృదయగోళమునుండి విదళించి పర్విన
బలశాలి వని నిన్ను బరిగణింతు
ఏకంబుగా సుప్రతీకంబుచేఁ బట్టు
వడక సుత్క్రమణుడ వౌదు వీవు
అంజలి గుదిఁ జిక్కి యంజవేయక నోప
వదియె నిన్బట్టెడిఁ గుదుల త్రాడు.
గీ. గాన నంజలిగుదులచేఁ గట్టినైతొ
బంధ ముడిపిన నీప్రతిబంధ ముడుఁగు
వాయనమ్ముల నుడి వసుధలోన
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 46.

సీ. కుక్కతోఁకకుఁ గొక్క గొట్టం బమర్చుచు
పదియేఁడు లగుదాఁక పదిలపరచి
చిరమునఁ దొలఁగించి మరల వీక్షించిన
ముడుదలు వడి చుట్టు పూర్వమట్ల
విషయ మింద్రియముతో విరహితం బైనచో
చిత్తనైర్మల్యంబు చెడక యుండు
విషయేంద్రియంబులు విడువడకుండిన
వర్షతరంగిణీ వడువుఁ దోఁపు.
గీ. పుర్రెతోఁ బుట్టు గుణములు పుడకలందు
బోవు నను నామెతగ కుక్క పోల్కి నయ్యె
సహజములు మాన్ప నేరికి సాధ్య మగును
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర! 47.

సీ. చావుపుట్టువులను జాడ్యమ్మునకు మందు
పుట్టతేనియ యండ్రు మునిజనంబు
శ్రవణపుటములతో సర్వదా మధువును
గ్రోలుచుండిన వ్యాధి కుదురుపడును
పుట్ట వాల్మీకంబు బుట్టిన మధు వన
రామాయణంబు నిరామయంబు
జన్మజరాదులు సంసృతిబాధలు
సోపద్రవంపువిషూచివ్యాధి.
గీ. ధ్వంస మొందుచు మొలకలెత్తక నశించు
రామకథ జొర శ్రవణసారంగములను
భళిర నీకథమహిమనుఁ దెలియ వశమె
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర! 48.

సీ. అవివేకికిని భార మధ్యాత్మశాస్త్రంబు
రాగవంతునకు వైరాగ్యగుణము
శాంతిహీనునకు సుస్వాంతమే భరమగు
కాముకునకు నేకాంతభూమి
అజ్ఞానజనులకు నాత్మవిజ్ఞానంబు
సంశయాత్మునకు నిశ్చయమనీష
ఆశాపిశాచ మావేశమయ్యెడు వాని
కెడలేని భారంబు తృప్తిగనుట
గీ. తగని భారమ్ము గ్రుడ్డికి దర్పణమ్ము
భూషణము వైషయికునకు భార మరయ
నీదునామంబు భారము నీచులకును
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 49.

సీ. నీపదభక్తిచే నెగడుచుండు విరక్తి
ముక్తి దోహదముల మూలమగును
నీపదభక్తిచే నెగడును జ్ఞానంబు
కైవల్యమున ముఖ్య కారణంబు
నీపదభక్తిచే నెగడును గర్మంబు
చిత్తశుద్ధికి మహాశ్రేష్ఠతరము
నీపదభక్తిచే తాపత్రయమడంగు
త్రివిధశాంతులకు నుద్దీపకంబు
గీ. భక్తిగలిగిన జీవుని భారముడుగు
భక్తి సద్యోవిముక్తికి పరమయుక్తి
భక్తి తారకమంత్ర శబ్దార్థమగును
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 50.

సీ. అంతర్బహిఃస్ఫూర్తి నధిగమించినవాని
    కుద్వాసనం బెట్టు లూర్జితంబు
స్వప్రకాశవ్యాప్తి సహజోద్భవం బన్న
    నీరాజనం బెట్లు నిహిత మగును
సద్వాసలు గ్రిమ్మి సమత వహింపఁగా
    ధూప మేరీతిని ప్రాపుగాంచు
సకలజీవావళి సంరక్షకున కేల
    అర్ఘ్యపాద్యనివేదనాదికంబు
గీ. అద్వయున కెట్లు మ్రొక్కుట యలుసునట్లు
తరమె దరిలేనివాని ప్రదక్షిణంబు
మది తలంపుల కందైన గొడువక్షిగలదె
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర! 51.

సీ. బంధమోక్షములు నీయందు లేవనియందు
    రట్లు కాదన్నచో నడుగవలెను
బంధమా మోక్షమా ప్రథమమునం గలె
    బంధమే పూర్వ మాపైని మోక్ష
మట్లన్నచో బంధ మావల కేగి మో
    క్షమువచ్చు మధ్య నాక్షణము నేమి
స్థితియగుఁ జెప్పుడీ త్రితయంబు నంటిరే
    వ్యాఘాత మగు మీదు వాక్యమునకు
గీ. గాన తద్వయరహితమై గ్రాలుచుండి
వృత్తులకు మధ్య స్వయమున వెల్గుచుండు
నదియె వ్యాపకచైతన్య మదియ నీవు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 52.

సీ. మలమూత్రసంయుక్త మాతృగర్భములోన
బొదిలి దుఃఖించుట మొదటి యేడ్పు
బలవంతమున భూమిపైఁ బడి యజ్ఞుఁడై
దినదినగండంబు గనుట యేడ్పు
కామాదిరేచుకుక్కల మధ్యమున జిక్కి-
యొడ లెరుంగని వయస్సుంకు లేడ్పు
వృద్ధాప్యమున వటవృక్షానుకారియై
ముదిరి రోగాదుల మూల్గు లేడ్పు
గీ. ఔర! సంసారమే యేడ్పు లగ్రహార
మగును యేడ్పులచేఁ గొంతు పగిలిపోయె
యేడ్పు రాకుండ నౌషధ మిచ్చి బ్రోవు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 53.

సీ. కృతయుగంబున మును ధృతి నాతపంబున
సగుణమూర్తిధ్యానసక్తులైరి
త్రేతాయుగంబున ధీరులై యజ్ఞాది
క్రతువులచే మోక్షకాములైరి
ద్వాపరమున రూపు నాపాదన మొనర్చి
అర్చకులైరి ప్రత్యక్షముగను
కలియుగంబున సౌఖ్యకరమగు స్మరణచే
సులభంబుగను మోక్ష ఫలితులైరి
గీ. శీఘ్రఫలదంబు కవియె లక్ష్మీకరంబు
అఘము లున్మూలమగు నిరాయాసముగను
యేల నిందింతురో కలి నెరుకపడదు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 54.

సీ. ఇక్షుఖండమును బరీక్షించి వీక్షించి
గుడశర్కరాదులఁ బడయఁగలము
తిలలందు దైలంబు నెలువడు గాష్ఠాగ్ని
నించు గాఢమున మర్దించి చూడ
పాషాణమును గొట్టి పటుబాహుశక్తిచే
ఇనుమును గొని గ్రహియింపవచ్చు
గోదుగ్ధకర్షణ ఘూర్ణాయమానమై
దధిని జిల్కి ఘృతంబు దనియ వచ్చు
గీ. జ్ఞానవహ్నిని పురిగొల్పి మానసమున
నేతి యని తత్త్వము లను తృణీకరించి
ఆత్మ గన వచ్చు స్వీయ దేహంబునందె
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 55.

సీ మహినిఁ బ్రత్యక్షమౌ మాయాప్రపంచంబు
శాస్త్రార్థమున విశసనము నగును
అపరోక్షముననను గార్యక్షమంబు నశించు
దశముఁడై నట్లు యథార్థముగను
ప్రారబ్ధము నశించ ప్రతిభాననాశంబు
గల్గు నన్యోన్యమై క్రమము గాను
త్రివిధరూపములను దేజరిల్లెను స్వాత్మ
మాయ యీవిధమున మాయమగును.
గీ మాయ లేకున్న పుటపాకమగు సువర్ణ
మైన మాక్షికి మలినగుణాదులెల్ల
లయము బొందిన నీరూపు బయలువడును
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 56.

సీ. తఱిమి తిట్టెడి వాని దరిఁజేరి యసుగుసు
ఆత్మనా తుచ్ఛదేహమున నగును
ఆత్మనే యని పల్క యందరికిని నాత్మ
సమమాటచే మతిభ్రమణుఁ డంద్రు
దేహమునే యని సాహసించి వచించ
ప్రతిపక్షి కక్షి నాపక్ష మగును
ధరలోన సత్సంతానసంపాదన
పరుల కానంద సంప్రాప్తి కొరకు.
గీ. దూషణంబునఁ బొందు సంతోషణంబు
కష్టపడనట్టి మనకు సదృష్టఫలము
తిట్టుకొనుగాక వారి యథేచ్ఛగాను
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 57.

సీ, అయమాత్మ బ్రహ్మంబు నను మహావాక్యమే
యాథర్వణంబని బోధ చేసె
ప్రజ్ఞాన మగు మహా బ్రహ్మవాక్యము గాంచ
ఋగ్వేదజనితవి జృంభణంబు
బ్రహ్మాస్మి యను మహావాక్య ముచ్ఛవమయ్యె
వివరింపగా యజుర్వేద మందు
తత్త్వమసి యను పదార్థమహావాక్య
మది సామవేదమం దవతరించె.
గీ. మొదటివాక్యమ్ములగు మూఁడు బోధగల్గు
నాలవది యనుభవమును నై వెలుంగు
అన్నియును బ్రహ్మనిర్దేశమైమెగడంగు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 58.

సీ. భూలోక మొక గొప్ప భూతవైద్యగృహంబు
రోగహారకు డీశ్వరుండు దలప
అజ్ఞాన మున్మాద మగు పిచ్చిరోగంబు
రూఢిసంసారులు రోగిజనము
ఎల్లరు పిచ్చివారే యటం చెరుఁగక
పైవారి వెఱ్ఱని బరిహసింతు
వ్యాధిపీడితు లౌచు బాధ కోర్వఁగ లేక
తమ భిషగ్వరు చెంతఁ దగ వసింతు.
గీ. భయము మందిచ్చి భక్త్యనుపాన మొసఁగి
నిర్గతులఁ జేసి దయ నపవర్గ మిచ్చి
విడుపు చేసెడి వైద్యుఁడ వీవె కావె
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 59.

సీ. సద్వృత్తినిరోధసంస్కారఫలితమే
ఘనులు ప్రాణాయామ మని వచింత్రు
దృశ్యప్రపంచపుదృష్టి నిషేధించు
టే, రేచకం బంద్రు వృత్తిలోన
'బ్రహ్మాస్మి' యను వృత్తి బడసినచో వాయు
పూరకాఖ్య దనర్చు పూజ్యముగను
పూరకాభ్యాసంబు పూర్ణమైనను దాని
కుంభకం బంద్రు సద్గురుజనాళి.
గీ. బుద్ధిశాలురకు నిది సంబోధ్య మగును
ఘ్రాణపీడన మజ్ఞులకై విధించె
యోగసాంఖ్యంబులకు ఫలం బొకటికాదె
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 60.

సీ. చిత్రార్పితం బైన పాత్రిలో నున్నట్టి
యమృతంబు నిజమైన యమృత మగునె
చిత్రానలంబు వీక్షింపగా వహ్నియై
స్ఫుటరూపకేలఁగాఁ జూడబడునె
చిత్రార్పితంబైన స్త్రీవిగ్రహముఁ గన్న
మిథ్యగా దోపక తథ్య మగునె
స్వప్నగతంబైన జగము లెల్లను సుప్తి
నుతితంబై చూడ సిద్ధమగునె.
గీ. జగము, జీవులు చిత్రాపజలధియందు
వితథమైనను ప్రత్యక్షవిధము దోఁచె
నీవె భాసకభాస్యంబ వీవె నిజము
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 61.

సీ. ఆధులచే బాధ వ్యాధులచే బాధ
బెంగలలోబడి క్రుంగుబాధ
ఆలిచే బాధ జిహ్వాదులచే బాధ
ధనము సంపాదింప తగని బాధ
మానహీనంబైన మానసికపు బాధ
ఇచ్ఛాదులందు పరేచ్ఛ బాధ
మధ్యమధ్యను గ్రొత్తమార్పులు గల బాధ
అంతమందున నొప్పగింత బాధ
గీ. ఉన్న యెడ బాధ లెన్నెన్నొ యుప్పతిల్లు
గాని లేకున్న నొక్కటె లేనిబాధ
జన్మ మన్నిటికిని బాధ జగతిలోన
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 62.

సీ. పరమపవిత్రమై వఱలెడు క్షేత్రంబు
కాశీశరీరమై గణన కెక్కు-
త్రిభువనపావని తీర్థరూపిణి జ్ఞాన
గంగయే భ్రూయుగసంగి హార్దము
భక్తిశ్రద్ధాళుడై వర్తించుటే గయ
గురుపదధ్యాన మందురు ప్రయాగ
సకలమనంబుల సాక్షి యంతర్యామి
విశ్వేశుఁడు తురీయ విలసితుఁడు
గీ. అఖిలతీర్థములును దేహమందు నిమిడె
తీర్థములుపొందు జగతిన్ దిరుగ నేల
వ్యర్థ మా స్నాన మది యేమి సార్థకంబు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 63.

సీ. స్త్రీ లన్నపానాది చిత్రభోగేచ్ఛల
జాగరుఁడై బైట సంచరించు
తైజసుండై పదార్థములను గల్పించి
స్వప్నాంతరప్రజ్ఞ సహితుఁ డగును
నయమున నానందమయుఁడై సుషుప్తిని
వెలసి యవిద్యలో విలయమందు
త్రైవిద్యచక్రముం గగిలి బారీతిని
జాగ్రదాదుల నాత్మ సంచరించు
గీ. అతఁడె బ్రహ్మాండ సృష్టికి నాయతనుఁడు
కార్యకారణోపాధులు గల్గువాఁడు
సమ్మతిని తద్వయము వీడ సాక్షియగును
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 64.

సీ. కామంబు శ్రీమోక్షకాంతపై యగుఁగాక
క్రోధంబు పాతకగుణమునందు
ధరఁ లోభగుణము త్వచ్చరణయుగ్మమునందు
మూర్తిధ్యానమున సమ్మోహగుణము
మదము సంపజ్జ్ఞచే మైమరపున గల్గు
గాక నిశ్చింతగాఁ గ్రాలుచుండి
మాత్సర్యగుణముపై మత్సర మగుగాక
ఉష్ణ ముష్ణమ్మున నుడిగినట్లు.
గీ. శత్రుషట్కకృతంబులు మిత్ర మగుచు
సంభవించెను నీయందె సత్వరముగ
విడువఁగాలేను కామాదివిసరములను
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 65.

సీ. రాముఁడు బ్రహ్మంబు లక్ష్మణుఁ డానంద
రూపుఁడు సీత చిన్మాత్రకాంత
ఆభాస మారీచుఁ డాతఁడె హరిణము
రామ గైకొనఁగ శ్రీరాముఁ బంచె
కపటి రావణుఁ డహంకారంబు ప్రకృతిని
వంచకుఁడై లంకనుంచె నతఁడు
భక్తి సామీరి చిత్ప్రకృతిని సమకూర్చి
మరల బ్రహ్మానంద భరితుఁ జేసె.
గీ. అదియె రామాయణ రహస్యార్థ మగును
కథను వినినంత ధర్మమార్గమ్ము గల్గు
నామమంత్రంబు భక్తుల జ్ఞానఫలము
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 66.

సీ. అహమాదివృత్తుల నభివృద్ధి గనజేయు
కర్మయోగము ఫలాకాంక్ష గల్గి
జ్ఞానముచే నభిమానవృత్తి నశించు.
ఫలకాంక్షసంచయ ప్రళయవహ్ని
కాలాంతరమునందు కర్మఫలం బిచ్చు
ప్రత్యక్షమున జ్ఞానఫలద మగును
అతికష్టమున సాధ్యమగుఁ గ్రియ సఫలంబు
సులభసాధ్యము జ్ఞానఫలమనంగ
గీ. నీడ కనుబోతు నెండలోనికిని నెద్దు
సరణి కర్మము జ్ఞానము ల్సమముకావు
మానుగను * నేవకారము జ్ఞానమునకె
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 67.

సీ. అది కట్టినట్టైన నన్నియును గట్టు
జనులార వినుఁడని చాటెనొకఁడు
ఏది కట్టిన నది యేమాత్రమునుఁ గట్ట
దని వాని వెంట నంటెను నొకండు
ఇరువురు ప్రచురించి పురిసత్తువుఁ జేర
సతి యడిగెను చరిత్ర వినగ
అది యన స్త్రీయని మొదటివాఁడు పల్కె
వ్యతిరేకముఖుఁడది ప్రతిఘటించె
గీ॥ దృష్టి మరలించి యాత్మపైఁ దృష్టినిడిన
కాంతపై యాస కట్టు నిర్హేతుకముగ
ననుచు బేర్కొని మూఁడవ యతిథి పల్కె
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 68.

* జ్ఞానా దేవతు కైవల్యం

సీ. చంద్రార్కవిలసిత చంచలాయతనేత్ర!
ఆకారరహిత! సీతాకళత్ర!
దిక్సంచయశ్రోత్ర ధీలయకరపాత్ర
బ్రహ్మాండమయగాత్ర! వరచరిత్ర!
లయకాలపర్యంకరాజితవటపత్ర!
భానువంశపవిత్ర ప్రథితగోత్ర!
అవ్యక్తపర్యంత మాపాదితక్షేత్ర
భక్తజనస్తోత్ర ప్రాణిసూత్ర!
గీ. పఙ్క్తిరథపుత్ర! భానుజభవ్యమిత్ర!
భవభవానీకృతస్తోత్ర ప్రధనజైత్ర!
భక్తవనచైత్ర యుపనిషత్పద్మమిత్ర!
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 69.

సీ. సవిరళంబై యొప్పు కువలయం బెల్లను
గాలుని సొగటాల పాళిఫలక
పురములు గళ్ళు బొంపిరి యాటలకు నిళ్ళు
ఆటకాయలు ప్రాణికోటులెల్ల
బహుళములగు రాత్రిఁ బవలును పాచికల్
లోలుఁ డాటలకుఁ గాలుఁడు ఘనుండు
ఒక్కొక్కగదినిడుఁ బెక్కుకాయలు నైన
హాని వృద్ధులు గల్గు నంతమునను
గీ. కాలపురుషుఁడు కాళితో క్ష్మాతలమున
పందెములు వైచి చేతన బంధకముగ
దగిలి క్రీడించు నన్నందు దగులనీకు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 70.

సీ. తండ్రి శ్రీరాముండు తల్లి సీతాదేవి
కాపురస్థల మయోధ్యాపురంబు
హనుమానుఁ డాశ్రయుం డనుయాఖ్యమై యొప్పు
పూజ్యుఁ డాతఁడు కపిపుంగవుండు
నీలసుగ్రీవాది నిఖిలాప్తబృందంబు
సంతతాశ్రయము ధీమంతులెల్ల
చదువులు చదివించు శాస్త్రజ్ఞులగు ఋషుల్
ఘనులు వసిష్ఠాదిమునిజనంబు
గీ. దివ్యతరమైన సరయూనదీజలంబు
స్నానసంధ్యాజపాద్యనుష్ఠానవిధము
ఏమి లోపంబు సుఖముల నిహపరంబు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర! . 71.

సీ. దేహంబె యాత్మగా దెల్పుదమంటిమా
మరణాద్యవస్థల మాయ మగును
ప్రాణంబె యాత్మగా వచియింత మంటిమా
జడము చలనము తత్సహజగుణము
మానసం బాత్మగా మన్నింత మంటిమా
క్రొత్తసంకల్పము ల్గానలదేరు
బుద్ధియే యాత్మగా బోధింత మంటిమా
క్షణికమా జ్యోతిరింఖణము తెరవు
గీ. అహమునకుఁ జిత్తమునకు సత్తె యగును
కాదు కాదని నేతి వాక్యముల కలన
దివ్యమైనట్టి తెలివిని దెలియవలెను
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 72.

సీ. దేహనాటకశాల దేశస్థధీసాక్షి
స్వప్రకాశకదీపసరణి వెల్గు
ప్రభు వహంకార మభావకల్పనరూపి
కాంత నటీచమత్కారి కుమతి
ఇంద్రియబృందముల్ నృత్యకాంతుఁ బ్రక్క
తాళమృదంగసద్ధ్వనుల యందు
శబ్దాదివిషయము ల్సభ్యులు వీక్షింప
చిత్రనాటకము నిశ్చేష్టు లగుచు.
గీ. కాంతు లీనెడు దీపపు కళికభాతి
సకలసంబంధరహితమై సాక్షి వెల్గు
గాని యజ్ఞులు సాక్షినిఁ గర్తయందు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 73.

సీ. వాయువుచే వాయు వంతరిక్షము నందు
గదలునట్లుగ నిచ్ఛ యుదిత మయ్యె
బిందువికాసంబు నొంది వ్యక్తము గాక
జ్ఞానశక్తి జనించె నాదకళల
విపరీతముగ బంధత్రిపుటి జ్ఞాత్రాదుల
వ్యక్తమై ఘనక్రియాశక్తి వెడలె
ఇచ్ఛ జ్ఞానక్రియ లిచ్ఛంగి దనరార
తత్త్వస్థితు లగు సదాశివుండు.
గీ. ఈశ్వరుఁడు హేమగర్భుఁడు శాశ్వతముగ
చక్రకోణంబులకు నధిష్ఠాత లగుచు
కారణబ్రహ్మవైరి తత్కల్పనలకు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 74.

సీ. ధనధాన్యముల్ కొట్ల తన శిశువులు తొట్ల
గోవు లరుపులు కట్టు గొఱ్ఱులందు
ఋణపత్రములు పెట్టె లినుప టఱ్ఱిలయందు
నున్నత సౌధంబు లున్నచోట్ల
భార్య వాకిటి ప్రక్క ద్వారపర్యంతంబు
ప్రేతభూమిని స్నేహబృందములును
దేహంబు చితియందు దాహమందగ బంధు
జనములు తమతమస్థానములను
గీ. యెచ్చటచ్చోటనే యుండు విచ్చలవిడి
నొక్క నూతన ధర్మమే ప్రక్కతోడు
మరణవేళల సద్ధర్మమహిమ భళిర
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 75.

సీ. శ్రవణమున న్పరీక్షితుండు మోక్షగుండయ్యె
లలినామమునను బ్రహ్లాదుడలరె
అంజనీసుతుండు దాస్యమున సరసిలో
నార్తియై గజము నిరాశచేసి
కర్తృత్వరహితయై కాంత ద్రౌపది బంధు
రీతి నర్జునుండు సుగ్రీవుడతుల
విహితుడై యాత్మనివేదనంబున బలి
సాధించె శ్రీవిష్ణు సన్నిధిగను
గీ. లక్ష్మి యక్రూరశ్రీశుకులాది భక్త
నారదశబరిప్రభృతులు జ్ఞానధనులు
ఇలను నిను గొల్చియే తరియించినారు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 76.

సీ. గంగిరెద్దునుఁ దగు శృంగార మొనరించి
జిగిత్రాళ్ళ నాసిక బిగియఁగట్టి
ఇంటింటఁ ద్రిప్పెడు నెద్దుభంగిని సదా
పురుషుండు స్త్రీ వెంట దిరుగుచుండు
విషయానురాగ దుర్విలసితయురుపాశ
బద్ధుఁడై యువతుల బారిఁజిక్కి
ఆటలాడు మటన్న నాడుచుఁ గామాది
రజ్జుపాశముల నిరంకుశముగ
గీ. యురులలోఁ జిక్క బిగియంగ నరశవంబు
గతిని వహియించి శిరము సంతతము వడఁక
బంధమును వీడ దెంత నిర్భాగ్యదశయొ
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 77.

సీ. కాషాయవస్త్రమ్ముఁ గట్టినమాత్రాన
నాత్మజ్ఞుఁడైన సన్యాసి గాఁడు
దండకమండలధరుఁడైన యంతనే
అనుభవియైన సంన్యాసిగాఁడు
యజ్ఞోపవీతమ్ము నాతురుఁడై వీడ
పాశముక్తులను నంన్యాసి సంన్యాసి గాఁడు
ఆసనసిద్ధుఁడై యగ్నిముంగలనున్న
అంతరవిషయసన్యాసి గాఁడు
గీ. జగతి నైరాశ్యభావంబు శమము దమము
తత్త్వబోధము ధ్యానాది సత్త్వగుణము
రాసియైనట్టిమూర్తి సన్యాసిగాని
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 78.

సీ. వార్ధక్యమున యందు వైద్యుల దెప్పించి
తండ్రి రక్షణకునై తనయుఁ డగును
కాలుసేతులు వంగి కన్నుఁ గానని వేళ
భార్య ప్రసేవకై పనికివచ్చు
శౌచియు లగువారు శవదాహ మొనరించి
యాలిబిడ్డలను నోదార్చఁగలరు
బంధుసమూహము ల్పదియవనాడు తి
లోదకంబుల నిచ్చుచుండఁగలరు
గీ. అనుమఁ దలఁచుచు దంతువు లల్లుకొనెను
గృమివిధం బౌటయె గాని పృథ్విలోన
గట్టుదిట్టము లేదైనఁ గార్య మగునె
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 79.

సీ. క్షేత్రజ్ఞపురుషుండు శ్రీకృష్ణుఁ డతిభోగి
అకలంకవర్తి శ్రీశుకుఁడు త్యాగి
పృథివిపాలకు లగు మిథిలేశరాఘవుల్
నిష్ఠులై పాలించు నృపయుగంబు
అష్టాంగయోగవిద్యల మర్మవిదుఁడైన
శిష్టుఁడు గర్మి వశిష్ఠమౌని
భక్తుఁడు లఘిమాదిపరిపక్వసిద్ధుఁడు
బ్రహ్మపుత్రుండు నారదుఁడు యోగి
గీ. ఉక్త షట్కమునకు మోక్ష మొక్కసరణి
నొప్పు వ్యవహారదశను నెట్లున్న నేమి
అంతరారంభవర్జితస్వాంతు లగుచు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 80.

సీ. వేదాంతవేదియై భిక్షాశనుండైన
కౌపీనధారి లక్షాధికారి
తరుమూలవాసియై ధాత్రిశయుండైన
కౌపీనధారి లక్షాధికారి
కర్పూరాదులవలెఁ గనగాదులను జూచు
కౌపీనధారి లక్షాధికారి
అనవరతంబు బ్రహ్మమునందు రమియించు
కౌపీనధారి లక్షాధికారి
గీ. శమము వహియించువాఁడె లక్షాధికారి
కామి కాకున్నవాఁడె లక్షాధికారి
కాంక్ష ధనవంతు డెప్డు లక్షాధికారి
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 31.

సీ. అది నాది, ఇది నాది యనెడు మమత్వమే
తతశోకశంకు సంస్థాపనంబు
తత్త్వజ్ఞుఁ డసమానధర్మాత్ముఁ డను యహం
భావ మెక్కుడి నట్టి ప్రక్కయమ్మ
తనయు లన్నలు బిడ్డదారలపై ప్రేమ
కాళ్ళకు నిడుపసంకెళ్ళ గుదులు
అభిజనధనవిషయాదికగర్వంబు
పరివేష్టనంబైన యురుల చిక్కు
గీ. మొదలు శుభముగఁ గన్పట్టు మోహలతలు
తుదిని కాలభుజంగంబు తోయ మగును
గొంతుకలు నూలిపోవులఁ గోసినట్లు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 32.

సీ. సుతుఁ డహంకారంబు చుఱు చుఱు మని మండు
కాష్ఠాగ్నివలె సదా గాల్చుచుండు
విత్తమే భ్రాంతమై వెతలు బెట్టుచు నుండు
పలువుర కాళ్ళను బట్టునట్లు
కామాదిశత్రువర్గములు బంధుజనంబు
మోహమందిరము కాపురము దోఁచు
ఆభాసకర్మఫలాస్వాదమోదివ్యై
కాంత యాశయె బిగ్గ కౌగలించు
గీ. సిగ్గులజ్జలు పుత్రిక లెగ్గు గల్గు
దంభదర్పాదిస్నేహబృందములు భువిని
దుష్టసంసారవర్గము తోఁచుచున్నదియె
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 83.

సీ. ఘనమనోరాజ్యంబు గడెగడెకు మారు
వివిధమై యాత్మల విధముఁ దోఁప
బాల్యము లేదు యౌవనమందు స్థవిరత్వ
మున గన యౌవన మనగ లేదు
మృతుడైన పితరుఁడు వెతకిన మరి రాడు
గతదినము పునరాగతముఁ గాదు
అవిధంబున బహిర్వ్యాపారములు తోఁచు
జలబుద్బుదంబు చాడ్పు నగుచు
గీ. స్వప్నవిధ మగు వ్యవహారసముదయంబు
కల్గు పరమార్థ మని దాని కథన మెట్లు
తిరము జగ మని నుడివి సాధించు టెట్లు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 84.

సీ. బ్రహ్మపదవి తృణప్రాయంబుగా నెంచి
రాగి కాకుంట వైరాగ్యయవధి
దేహాత్మవలె బ్రహ్మాదీసమంబై యున్న
పురుషార్థ మగు పూర్ణబోధ కవధి
సుప్తిస్థునకు బహిర్జ్ఞప్తి లేని విధంబు
రతుల విస్మృతి యుపరతికి నవధి
అంతంతకును నెంత యభ్యస్త మయ్యెనో
యెంచి తానే బరీక్షింపవలయు
గీ. మూట నొక్కటి బోధయే ముఖ్యమగును
బోధ లేకున్న జీవనము క్లేసుఖము
గల్గునైనను మోక్ష మొక్కటి కొఱంతె
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 85.

సీ. పరోగమును లేక నారోగ్యభాగ్యమ్ము
గన రాజయోగభాగ్యమ్ము వెల్గు
భువిని స్వచ్ఛందమై వ్యవహారములు బర్వ
మెట్ట వేదాంతంబు లుట్టిపడును
తులలేని యైశ్వర్యములఁ దూగుచుండిన
నుపరతిఁ బలుకులు నోలుకుచుండు
నిళ్ళు వాకిళ్ళు కుమాళ్ళు క్షేమంబైన
నీతుల సొరకాయ కోత లెగురు.
గీ. కష్ట మొక్కింత యెరుఁగని కాలమునను
సకలవేదాంతములు తన సాధ్యమైన
బాగుల చిత్తంబు వేదాంత మెగిరిపోవు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. ౮౬.

సీ. భవరోగహరమైన పరమాత్మబోధంబు
మర్దించినట్టి చిన్మాత్రఘుటిక
పరదారవిషయాదిపంక్తులపై దృష్టి
ప్రత్యాహరించుటే పథ్యనియతి
అనుపానవిధిభక్తి యవ్యభిచారిణి
జీవుఁడు రోగి దుశ్చింతకుంఠు
గురుఁడు వైద్యుఁడు సత్త్వగుణశీలి జీవుని
బోధచే బంధనిర్ముక్తుఁ జేయు.
గీ. మాయరోగమ్మునకు నెడ మీయకుండ
ఔషధము మ్రింగి కఠినపథ్యమ్ము చేసి
జీవుఁ డారోగ్యస్నానంబు సేయుగాత
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 87.

సీ. తుల లేని దుఃఖహేతువు తుచ్ఛదేహంబు
కర్మఫలము దేహకారణంబు
కర్మోద్భవంబు రాగము గల్గినం గల్గు
మనమె రాగమునకు జనక మగును
మానస మవివేకతానకంబుఁ దలంప
నవివేక మజ్ఞాన మాశ్రయంబు
అజ్ఞానలయము తత్త్వజ్ఞానమున నోపు
స్వవిచారణంబు తజ్జనకమూల.
గీ. మొదము గల్గిన నజ్ఞానవృక్షశాఖ
లలముకొని దుఃఖవైషమ్యఫలము లీను
జీవునికి తత్ఫలములునుం జీవికములు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర! 88.

సీ. తిలలు కడిగిన యట్లు మలిన మత్యంతమై
బ్రహ్మవి త్పురుషు ప్రారబ్ధ మగును
బ్రహ్మవి ద్వర్యుని ప్రారబ్ధ మొక్కంత
యడగి బియ్యపు కడుగట్లు దో
లీలగా నుండు నరీయు బ్రారబ్ధంబు
దగ్ధపటన్యాయతను బరంగు
శాస్త్రస్థితుఁడు విద్వరిష్ఠు ప్రారబ్ధంబు
స్వచ్ఛమైన జలంబు సరణి నుండు.
గీ. జగము స్వప్నము విదునకు చంద్రికవలె
వరునికిని దోఁచు నిశి దృష్టి వలెను భువిని
త్రితయునకు గాని యదిగూడ దెగును తుదిని
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 89.

సీ. శ్రీరామమంత్రంబు చిత్తశుద్ధికరంబు
భవభయహరము పావనము ఘనము
శ్రీరామమంత్రంబు శ్రీవిద్యచక్రంబు
బిందునాదకళాత్మ బీజకంబు
శ్రీరామమంత్రంబు క్షేత్రజ్ఞ రూపంబు
భక్తరక్షక దేవ పాదపంబు
శ్రీరామమంత్రంబు క్షితియోగయంత్రంబు
సకలవాంఛాఫలసాధకంబు.
గీ. రామమంత్రంబు సజ్జన రంజకంబు
రామమంత్రంబు నమృతధారావృతంబు
రామమంత్రమె నీమూర్తి రవికులేంద్ర.
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 90.

సీ. సందేహసలిలంబు సంకల్పవీచికల్
తీర మాశయె యసంతృప్తికరము
మానసకాసారమగుఁ గామనక్రంబు
భ్రమజనకంబు పిపాసగుణము
ఇంద్రియార్థము పుష్ప మిరుప్రక్క దళములు
కామకోపము లహంకారనల్లి
గజము జీవుఁడు పదగ్రహణంబు బంధంబు
నక్రవధంబె యజ్ఞాననాశ.
గీ. మదియె గజరాజమోక్ష మధ్యాత్మకంబు
పుష్పములు దీయకుండఁగా మున్ను నతఁడు
మోహరహితుండు జీవనముక్తుఁ డగును
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 91.

సీ. బంధువులను జూచి పరతెంతు శీఘ్రమే
యని భార్యతోఁ జెప్పి చనఁగవచ్చు
తీర్థయాత్రల జన్మ సార్థకత్వము గొంద
కతిపయదినములఁ గలిగివచ్చు
పరదేశవాసియై చిరకాలమున కైన
జిరుతలమఱుపునఁ జేరవచ్చు
నటు లెంచి జగతి నత్యాశతో విహరించి
యుండుట సహజమై యుచిత మగును
గీ. గాని ప్రాణము విడచిన మానవుండు
వెళ్ళుటయె కాని గ్రమ్మఱ మళ్ళ లేఁడు
ఒప్పగింతలు పెండ్లి మహోత్సవములు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 92.

సీ. నారాయణుఁడు, బ్రహ్మ, వారాహ నారద
కపిలదత్తాత్రేయఘనసుయజ్ఞు
లురువిక్రముఁడు పృథుఁ డూర్జితచరితుండు
మీనకూర్మములు నమృతకరుండు
మోహనుండు నృసింహమూర్తి వామనుఁడును
రాముఁడు వ్యాసశ్రీరామమూర్తి
బలరామకృష్ణులు బరగ బుద్ధుడు కల్కి
తులలేని శుభసంతతులుగ వెలసి.
గీ. ఏకవింశతిరూపమ్ము లిట్లు బూని
ధర్మవిరహిత మయ్యెడు తరుణములను
నిల నవతరించి ధర్మంబు నిలిపినావు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 93.

సీ. పసుపు దుప్పటిఁ గప్పి బలువైన చర్మము
పసుపుతైలముల లేపన మొనర్చి
మోడకు మువ్వలగుత్తి వడిగల శృంగమ్ము
లకు నిత్తడితొడుగులను దొడంగి
వేపకొమ్మలు బూని వెనుక పామరమూఁక
యిటు నటు కుప్పించు నృత్యగాంభ్రము
ధ్వను లీనగను తాళనినదంబుఁ గొంపోవ
బసు వెనుపోతు శుభంబుఁ గూర్చి
గీ. తనకు గళ్యాణ మనుచు సందడి వహించు
నంతియె గాని తన మృత్యు వని యెఱుంగ
దట్లు కాలఁడు వచ్చు నిక్కట్లు నరుఁడు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 94

సీ. అగ్నిచే నుపదగ్ధ మగుబీజసముదాయ
మంకురంబున కెట్టు లనువుపడును
భువి దధిజనితమౌ నవనీత మిసుమంత
దవులదు తక్రమధ్యమున గలుప
ఇక్షుఖండమున సమృద్ధియై వెలివడు
రస మిక్షువున గూర్ప లఘువు కాదు
పాత్రితో(బిండిన పాలు గ్రమ్మఱ పొదు
గున నింపివేయ శక్యుండుగాడు.
గీ. దుర్భరంబగు సంసార దుఃఖజలధి
నుండి యుత్తీర్ణుడగు సమాన పండితుండు
మరల సంసారపంకనిమగ్ను డగునె
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర! 95.

సీ. అంత్యముునను బహుళాయాసమున జీవి
విత్తంబు రోగమం దత్తియుండు
తెల్వి కల్గిన వేళ దేరి చూచుచు గండ్ల
నీరంబు లొల్కగా నేడ్చుచుండు
నార్జించినట్టి పదార్థమ్ముల న్వీడ
మన సొప్పక విచారమగ్ను డగును
తన లోకమే గాని మనలోక మిక లేదు
స్మృతి దప్పె నని బంధుతతులు గుందు
గీ. ఆలి యొకవంక వాహాపు లగ్నివంక
ఒక్కవంకను గింకరుల్ మ్రొక్కుటముగ
అన్నివంకల కేడ్తు రీయుపని జనులు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 96.

సీ. నీనామరుచి పార్వతీనాథుఁ డెఱుఁగును
మేటియౌ తపసి వాల్మీకి కెరుక
పతితపా నీపాదపద్మమహాత్మ్యంబు
బలియెఱుంగును మౌని భార్య కెరుక
దోర్బలమహిమంబు దుర్భరం బగు నీదు
ధను వెరుంగును దైత్య ఘనున కెరుక
నీబాణశక్తి మున్నీటికి విదితంబు
వాలి మారీచ రావణుల కెరుక
గీ. ధ్యాత యెరుఁగును త్వన్మూర్తి ధ్యానమహిమ
జ్ఞాను లెరుగుదు రనిశమానందమహిమ
గాని నీమాయ నొకరైన గానరైరి
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 97.

సీ. మేఘమధ్యస్థమై మెరయు విద్యుల్లత
స్త్రీసౌఖ్య మగు స్వప్న రీతిఁ దనరు
చంచల మగు లక్ష్మి ఛాయాప్రతీతమై
మోహరించుచు ధైర్యమును హరించు
ఆయువులో హస్త మగ్నియందలి నీటి
బిందువు క్షణికత్వ మందుచుండు
ఊర్మిసదృశమున నొప్పెను యౌవనం
బధ్రువంబది నిశ్చయంబు గాదు
గీ. ఐన నెరిఁగియు వీడ రత్యంధులగుచు
కాలసర్పాస్య పతిత భేకంబు దివురు
భంగి నీమాయఁ గనుప నెవ్వారితరము
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 84.

సీ. శ్రద్ధాకళత్రంబు సద్బుద్ధి జనయిత్రి
జ్ఞానవందనుఁడు సన్మార్గవర్తి
ముక్తిప్రదర్శి సద్భక్తి తోఁబుట్టువు
సంశయచ్ఛేదక జనకగురుఁడు
సంతోషకుఁడు తత్త్వచింత ధనాగార
మగు శాంతి సహచారి మానధనుఁడు
అంతరంగిక యోధు లగు శ్రవణాదులు
వైరాగ్యత్రయము సద్భటచయంబు
గీ. ద్వారపాలురు నిర్మల వాసనాళి
వృత్తిరహితమ్ము శుభదని కేతనమ్ము
శిష్టు సంసార మాత్మవశీకరంబు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 99.

సీ. భూరిసంపదగోరి పూజించెదరు గాని
ముక్తిఁగోర రదెంత మూర్ఖమతులొ
ఇహలోకసౌఖ్యంబు నిచ్ఛగింతురు గాని
కైవల్య మన రెంత కఠినమతులొ
ఉముక దంచిన బియ్య ముంకునే యని బుద్ధి
దలపఁ జాల రదెంత కలుషమతులొ
బండి దెమ్మని యెల్లి బండి వీడని భంగి
ఫలము వీడ రదెంత తులువమతులొ
గీ. కపట ధర్మంబు పూజలు కపట భక్తి
కపటయుక్తులుఁ గ్రియలును గపటబుద్ధి
జగతి వర్తించి కుడుతురు తగినఫలము
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 100.

సీ. ఒకరి కున్నదటంచు నోర్వలేని గుణంబు
చిత్తంబు దరికొను చిచ్చు కాదె
తనకు లేదని యేడ్వ తన దేహవనమును
గాల్చు ప్రజ్వలితాగ్నికణము కాదె
క్రోధగుణంబుచేఁ గోపిమోహము విధాన
కండ్లెఱ్ఱ జేయుచుఁ బండ్లగిఱ్ఱు
కామాదిదుర్గుణ కలితుఁడై స్మృతిదప్పి
తాగుబోతు విధాన ధరణి కొరగు
గీ. తొట్టిలో నుండు వహ్నిచే సురియము మాడ్కి
కుచ్ఛితాదులు తనువును గుందఁజేయు
కరుణజలసేచనముఁ జేసి కావుమయ్య
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 101.

సీ. ధర్మశాస్త్రపయోధి దచ్చియుంటిని గాని
యవలంబనము పీసమైన లేదు
ధర్మవిరుద్ధశాస్త్రము లెన్నియో వింటి
గాని వీడ్కొన లేదు కాంక్షతోడ
నీతు లెన్నియొ కడునేర్పుతో బోధించి
చెప్పుచుండుటె కాని సేత లేదు
ప్రారబ్ధదైవ మొప్పట్టునను ద్రిప్ప
నట్టులే పోదు మోహాంధమునను
గీ. ఇట్టి క్రియలకు జిత్త మెట్టిష్టపడును
అయిన ప్రారబ్ధమునఁ బ్రతిక్రియయు లేదు
వాసనారజ్జువుల ద్రెంప వశముగాదు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 102.

సీ. అతఁడు సదాశివుం డితఁడు సదానందుఁ
డను సంజ్ఞచే భేదమైతివయ్య
హరి యాతఁ డాతఁడు హరుఁ డంచు వేర్వేర
నామధేయంబుల నలరితయ్య
గిరిధారి యాతఁడు గిరిశుం డతం డంచు
బలురూపముల వ్యాప్తి నైతివయ్య
శేషశాయివి నీవు శేషభూషణుఁ డాత
డని రూపవిశ్లేషి నైతివయ్య
గీ. వేరుగా నున్న ధేనువుల్ క్షీర మొకటె
యైన విధమున చేతన మసఁగ నొకటె
నీవె శివుఁడవు విష్ణువు నీవె కాద
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర! 103.

సీ. భ్రూమధ్యమున ధ్యానుల్ మ్రోయంగ నాదస్వ
రూపబ్రహ్మంబవై రూపుఁ జూపి
అజ్ఞ కర్ణికయైన యవ్యక్తమున నుండి
యాంతర ప్రేరకుం డనఁగఁ బరగి
నాసికామూలసంవాసివై జీవాఖ్య
నొప్పి యవిద్యచేఁ గప్పియుండి
నాభికంఠములలో శోభితంబై విశ్వ
తైజసత్వమునఁ దేజరిల్లి
గీ. ఒక్కఁడ వయ్యును మాయచేఁ బెక్కులుగను
నామరూపంబులను గల్పనల నొనర్చి
తోఁచుచుంటివి యాట దోఁబూచు లట్లు
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర! 104.

సీ. ఉడ్డీయమానమై యుత్కంధరంబున
శవమాంసమున కఱ్ఱుచాచుచుండి
వాహకు లదలింప వడివడిగనుఁ బారి
కుర్కురమ్ములఁ దోలి గ్రుడ్లు దిప్పి
పెనుభూతరూపంబు ననువుగా ధరియించి
మొగ మమంగళమునై రగులుకొనుచు
ప్రేతభూమిని నక్క గోతుల దుమికెడు
గృధ్రము వలె చిత్త గృధ్రిమొప్పు.
గీ. హృదయకుహరంబునం జీవు నెదురుకొనుచు
కండ లూడంగ బొడుచు నీమొండిగ్రద్ద
చిత్త మిది బోధ గల్గిన శిధిల మగును.
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 105

సీ. ఒకదుఃఖమున కంటె నొకదుఃఖ మధికంబు
గల్గు చుండెను గాలకర్మవశత
స్వాతివర్షము చిత్తజల్లులన్న విధాన
పొరిఁబొరిదుఃఖము ల్పొరలుచుండు
చితియందు నగ్ని యుద్ధతదహించినరీతి
నాధులు దహియించు నాంతరమున
చింతల కెడమీక స్వాంతంబు నరికట్టు
గంగ పడువున నుప్పొంగుచుండె
గీ. కన్నులను దుఃఖజలములు గ్రమ్మునట్లు
భక్తులను మేటి కష్టము ల్పాలుసేసి
ముక్తిసంధాతవగుట నీమోటుగుణము
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 106.

సీ. శమదమకుసుమగుచ్ఛముల కాధారంబు
భవ్యతరం బైన దివ్యతరువు
కామసంతాపంబు గజిబిజి నడగించు
నానందసలిలపద్మాకరంబు
జ్ఞానవిజ్ఞానపరిజ్ఞానఘనం బైన
పుటపాకహాటకభూధరంబు
ధ్యానమకరందము ల్తనివితీరగ గ్రోలు
మునిజనషట్పదాంభోరుహంబు
గీ. భక్తజనముల పాలి కల్పద్రుమంబు
దురితహరిణంబు సద్వృత్తిదోహదంబు
సచ్చిదానందమే నీదు సహజగుణము.
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 107.

సీ. సరగున నీపాదసరసీరుహమునందు
చిత్తషట్పదము వసించుగాత
త్వత్పాదపంజరాంతమున మానస
రాజహంస సుఖించి క్రాలుగాత
చరణయుగ్మరసాలనాలపల్లవముల
చిత్తకోకిలము భక్షించుగాత
పరివిమలభవదంఘ్రివారివాహజధార
ధీచాతకం బాస్వదించుగాత
గీ. మరణవేళను నాకెట్లు స్మరణకల్లు
పిలిచెదను నీక్షణంబున బలుకవయ్య
రామ! రాఘవ! శ్రీరామ! రవికులేంద్ర!
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 108.

సీ. ఈముద్దతోపులు నింతటితో చాలు
సంసారసౌఖ్యమ్ము చాలు చాలు
పడిన కష్టచయంబు నడినెత్తి కెక్కెను
జన్మమృత్యుసుఖంబు చాలు చాలు
మోహాటవి సుఖంబు మొదటికిఁ బోధించె
మోలఁ జేర్పుము సిగ్గు చాలు చాలు
సంసారదావాగ్ని జ్వలియించె నూపిరి
చలియించకున్నది చాలు చాలు
గీ. మరల గోరిన బెట్టును మారువాట్టు
చాలు తెలసెను నీమోహజాలమహిమ
నాసికాకర్ణఖండనన్యాయ మయ్యె
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర! 109.

సీ. కనకాదులం బోగు ననకాపలిపురంబు
కాపురిస్థలము సౌఖ్యాకరంబు
జనకుని సభలోన జయపత్రిక గ్రహించి
అలమందను గొను యాజ్ఞవల్క్య
శాఖలోఁ బ్రథితమౌ చదువుల వంశజుం
డగు మల్లనామాత్యుఁ డతని యాత్మ
జుఁడు రామమూర్తి సౌమ్యుండు వానికిన్ సూను
డై యొప్పు వీశరాజాహ్వయుండు
గీ. సరవి వైరాగ్యపుష్పగుచ్ఛములఁ గూర్చి
కరయుగము మోడ్చి యర్పింతుఁ బురుషసింహ
తడయ కిదె గొను తప్పులతడక యనక
రమణగుణసాంద్ర! రఘుకులరామచంద్ర!. 110.